

Przestrzeń dla księgowych

**PRZESTRZEŃ
DLA KSIĘGOWYCH**

**PRZESTRZEŃ
DLA KSIĘGOWYCH**

Miesięcznik
Aktualności podatkowe

Tygodniówka podatkowa | Miesięczny terminarz | Wydarzenia miesiąca

Najważniejsze aktualności księgowe z ostatniego tygodnia:

25.12.2023-31.12.2023

Tygodnik nr 1/2024

W tym numerze:

1. Sprawdź czy pamiętałaś/eś o wszystkich ważnych terminach - **str. 3**

2. Podatek dochodowy od osób fizycznych:

Darowany składnik majątku w działalności obdarowanego - **str. 4**

3. Podatek dochodowy od osób prawnych:

Koszty pośrednie w ujęciu podatkowym - **str. 7**

4. Szkoła transakcji międzynarodowych w VAT - lekcja 1:

WDT - zasady opodatkowania - **str. 11**

5. Inne zagadnienia:

Zmiana w PCC od 2024 roku - **str. 16**

6. Tygodniówka PLUS:

Czy każdy zakup należy ująć w JPK_VAT z deklaracją? - **str. 18**

7. Temat Tygodnia:

Modyfikacje amortyzacji - co można zmienić wraz z nowym rokiem?
- **str. 20**

8. Sprawdź czy te nadchodzące terminy cię dotyczą - **str. 27**

**SPRAWDŹ CZY PAMIĘTAŁAŚ/EŚ O WSZYSTKICH
WAŻNYCH TERMINACH**

27.12.2023

- wpłata podatku VAT za listopad 2023 r.
- złożenie deklaracji VAT-8, VAT-9M, VAT-12 za listopad 2023 r.
- przesłanie pliku JPK_V7M za listopad 2023 r.
- przesłanie pliku JPK_V7K za listopad 2023 r. (część ewidencyjna)
- wpłata podatku akcyzowego za listopad 2023 r. oraz złożenie deklaracji dla podatku akcyzowego
- przesłanie informacji podsumowującej o dokonanych wewnątrzwspólnotowych transakcjach VAT UE za listopad 2023 r.
- złożenie deklaracji VAT-13 przez przedstawiciela podatkowego za listopad 2023 r.
- przekazanie do PFRON dokumentów dotyczących dofinansowania do wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników za listopad 2023 r.
- rozliczenie podatku cukrowego należnego za listopad 2023 r.
- rozliczenie podatku od sprzedaży detalicznej PSD-1 za listopad 2023 r.

28.12.2023

- wpłata podatku dochodowego w formie karty podatkowej za grudzień 2023 r.

31.12.2023

- złożenie deklaracji dla rozliczenia podatku VAT w zakresie procedury importu VII-DO za listopad 2023 r.
- złożenie do urzędu skarbowego przez spółkę jawną, mającą siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, której współnikami nie są wyłącznie osoby fizyczne informacji CIT-15J (wraz z załącznikiem CIT/JW) - jeżeli rok obrotowy spółki pokrywa się z rokiem kalendarzowym

PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

Darowany składnik majątku w działalności obdarowanego

Z definicji środka trwałego określonego w art. 22a ust. 1 ustawy o pdof wynika, że jednym z warunków uznania danego składnika za środek trwały jest jego nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie. W przepisie nie ma mowy wyłącznie o odpłatnym nabyciu. **Składniki majątku otrzymane w drodze darowizny, spełniające warunki określone we wskazanym przepisie mogą zatem stanowić środki trwałe w działalności obdarowanego.**

Z art. 23 ust. 1 pkt 45a lit. a ustawy o pdof wynika, że nie uważa się za koszty uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych nabytych nieodpłatnie. Wyjątek stanowią tutaj niektóre składniki nabyte nieodpłatnie, ale w drodze spadku.

Ustawodawca przewidział jednak pewne odstępstwa od powyższej zasady - dla składników majątku otrzymanych w drodze darowizny. Zgodnie bowiem z art. 23 ust. 9 ww. ustawy, *przepisu ust. 1 pkt 45a lit. a nie stosuje się do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, nabytych w drodze darowizny, jeżeli darczyńca dokonywał odpisów amortyzacyjnych od tych składników. W tym przypadku stosuje się odpowiednio przepisy art. 22g ust. 12 oraz art. 22h ust. 3 i nie stosuje się przepisu art. 22g ust. 15.*

Zatem:

- 1) Jeśli przedmiot pozyskany w ramach darowizny był amortyzowany przez darczyńcę, podatnik obdarowany powinien wprowadzić go do ewidencji środków trwałych w wartości początkowej ustalonej na zasadzie kontynuacji. Kontynuacji podlega również amortyzacja. Przedsiębiorca ma możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania

przychodów amortyzacji odpowiadającej niezamortyzowanej przez poprzedniego właściciela wartości początkowej.

- 2) Jeśli środek trwały został zamortyzowany w całości przez darczyńcę, obdarowany nie obciąża kosztów amortyzacją w żadnej wartości.

Jak ustalić wartość początkową otrzymanego środka trwałego?

Zgodnie z art. 22g ust. 1 pkt 3 ustawy o pdof, za wartość początkową środków trwałych uważa się *w razie nabycia w drodze spadku, darowizny lub w inny nieodpłatny sposób - wartość rynkową z dnia nabycia, chyba że umowa darowizny albo umowa o nieodpłatnym przekazaniu określa tę wartość w niższej wysokości.*

Jeśli natomiast środek trwały był używany przez darczyńcę w działalności gospodarczej i dokonywane były od niego odpisy amortyzacyjne, tak jak już wyżej wspomniano, obdarowany wprowadza go do swojej ewidencji środków trwałych w wartości początkowej na zasadzie kontynuacji, czyli w oparciu o ewidencję środków trwałych darczyńcy, co wynika z zastosowania przepisów wspomnianych w art. 23 ust. 9 ww. ustawy.

W zakresie ujęcia odpisów amortyzacyjnych darowanego środka trwałego w rozliczeniu podatkowym w firmie obdarowanego możemy zatem rozpatrywać 3 sytuacje.

Przyjrzyjmy się im na przykładach:

- I.** *Przedsiębiorca otrzymał w darowiźnie samochód, który stanowił dla darczyńcy środek trwały w prowadzonej przez niego działalności i był przez niego amortyzowany. Z ewidencji środków trwałych darczyńcy wynika, że wartość początkowa środka trwałego wynosiła 80.000 zł. Do kosztów podatkowych zaliczył on odpisy amortyzacyjne w wysokości 50.000 zł.*

Wartość początkowa samochodu wprowadzonego do ewidencji środków trwałych obdarowanego przedsiębiorcy wynosi 80.000 zł. W kosztach rozliczy on jednak amortyzację w kwocie 30.000 zł. (80.000 zł-50.000 zł).

II. Przedsiębiorca otrzymał w darowiźnie samochód, który stanowił dla darczyńcy środek trwały i został całkowicie zamortyzowany w jego działalności gospodarczej. Z ewidencji środków trwałych darczyńcy wynika, że wartość początkowa środka trwałego wynosiła 40.000 zł.

Wartość początkowa samochodu wprowadzonego do ewidencji środków trwałych obdarowanego przedsiębiorcy wynosi 40.000 zł. Nie ma on jednak możliwości naliczania amortyzacji i uwzględniania jej w kosztach podatkowych uzyskania przychodów.

III. Przedsiębiorca otrzymał w darowiźnie samochód o wartości rynkowej 60.000 zł. od brata, który nie używał go nigdy w działalności gospodarczej i nie był przez niego amortyzowany. W umowie jego wartość określono na 40.000 zł.

Wartość początkowa środka trwałego wprowadzonego do ewidencji przedsiębiorcy wynosi 40.000 zł. Amortyzacja nie stanowi kosztów uzyskania przychodów.

PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

Koszty pośrednie w ujęciu podatkowym

W podatku dochodowym od osób prawnych bardzo ważne jest przyporządkowanie kosztów do właściwej kategorii, od tego bowiem zależy moment ich ujęcia w rozliczeniu podatkowym.

Wyróżniamy koszty:

- bezpośrednio związane z przychodami, których poniesienie wpływa wprost na uzyskanie konkretnych przychodów, możliwe jest ustalenie, w jakim okresie i w jakiej wysokości powstał związany z nimi przychód,
- pośrednio związane z przychodami, których nie można w taki sposób przypisać do określonych przychodów, ale są racjonalnie uzasadnione jako prowadzące do ich osiągnięcia.

O kosztach bezpośrednich pisaliśmy w tygodniówce nr 46/2023. W tym artykule zwrócimy uwagę na koszty pośrednio związane z przychodami.

Warto jednak zwrócić uwagę, że ustawodawca w przepisach nie posługuje się pojęciem "koszty pośrednie". Koszty podzielone zostały natomiast na koszty bezpośrednio związane z przychodami oraz koszty inne niż bezpośrednio związane z przychodami - te drugie właśnie zwane są kosztami pośrednimi.

Kiedy potrącalne są koszty pośrednie? (art.15 ust. 4d i 4e ustawy o pdop)

Koszty pośrednio związane z przychodami są potrącalne w dacie ich poniesienia. Jeżeli dotyczą okresu przekraczającego rok podatkowy, a nie jest możliwe określenie, jaka ich część dotyczy danego roku podatkowego, w takim przypadku stanowią koszty uzyskania przychodów proporcjonalnie do długości okresu, którego dotyczą.

Przy czym za dzień poniesienia kosztu uzyskania przychodów w tym przypadku, uważa się dzień, na który ujęto koszt w księgach rachunkowych (zaksięgowano) na podstawie otrzymanej faktury (rachunku), albo dzień, na który ujęto koszt na podstawie innego dowodu w przypadku braku faktury (rachunku), z wyjątkiem sytuacji gdy dotyczyłoby to ujętych jako koszty rezerw albo biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów.

Organy podatkowe stoją na stanowisku, że **dniem poniesienia kosztu jest dzień, na który ujęto wydatek w księgach rachunkowych na jakimkolwiek koncie, niekoniecznie kosztowym**. Dzień uznania wydatku za koszt podatkowy nie jest uzależniony od dnia uznania tego wydatku za koszt bilansowy. Jako przykład takiego stanowiska podać można interpretację indywidualną Dyrektora KIS z dnia 27 października 2023 r. sygn. 0111-KDIB1-1.4010.472.2023.1.AW:

W zakresie wszelkich wydatków stanowiących na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych pośrednie koszty uzyskania przychodów podatnik jest uprawniony do rozpoznania ich w kosztach podatkowych w dacie, pod którą dany wydatek zostanie ujęty w księgach rachunkowych na podstawie otrzymanej faktury (rachunku), albo na podstawie innego dowodu w przypadku braku faktury (rachunku), z wyjątkiem sytuacji, gdy dotyczyłoby to ujętych jako koszty rezerw albo biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów.

Ponadto, należy zauważyć, że istnieje taka grupa wydatków (kosztów) poniesionych przez podatnika, które stanowią koszt poniesiony w rozumieniu art. 15 ust. 4e ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, a rachunkowo nie będą ujęte na koncie kosztowym wcale albo będą ujęte z opóźnieniem. W związku z powyższym, jeżeli podatnik poniósł dany wydatek (koszt), który ujęty został w księgach rachunkowych i zgodnie z ww. ustawą można go uznać za koszt pośredni, to data ujęcia w księgach rachunkowych tego wydatku będzie momentem poniesienia kosztu podatkowego.

W świetle powyższego należy uznać, że faktyczna data dokonania zapisu w księgach rachunkowych (tj. ujęcie danego wydatku „jako koszt” w księgach rachunkowych – ujęcie wydatku na koncie kosztowym) nie może zmieniać kwalifikacji danego wydatku i wpływać na moment zaliczenia go jako kosztu uzyskania przychodu w rozumieniu art. 15 ust. 4e ustawy o CIT. Nie jest ona bowiem datą ujęcia kosztu, a jedynie datą technicznego wprowadzenia informacji do systemu. Zatem, poprzez sformułowanie „dzień, na który ujęto koszt w księgach rachunkowych (zaksięgowano)” zawarte w art. 15 ust. 4e ustawy o CIT należy rozumieć ten dzień okresu sprawozdawczego, do którego przypisywany jest koszt, a nie dzień faktycznego (technicznego) dokonania operacji zaksięgowania kosztu (wprowadzenia do ksiąg rachunkowych).

Przykłady kosztów pośrednich:

Do kosztów pośrednich zalicza się wszystkie wydatki, które:

- nie są powiązane z osiągnięciem konkretnego przychodu,
- są racjonalnie uzasadnione jako prowadzące do osiągnięcia przychodu oraz
- nie zostały wymienione w negatywnym katalogu wydatków nieuznawanych za koszty uzyskania przychodów.

Mogą to być:

- koszty ogólne zarządu,
- koszty administracyjne,
- wydatki na obsługę księgową, prawną, marketingową,
- koszty eksploatacji biura itp.

Przy czym warto podkreślić, że w zależności od sytuacji, wydatki te mogą stanowić również koszty bezpośrednie.

Przykład rozliczenia

Spółka zajmująca się sprzedażą sprzętu i narzędzi ogrodniczych poniosła w październiku 2023 r. następujące wydatki:

- *usługi księgowe: 2.000 zł.*
- *usługi reklamowe: 20.000 zł.*
- *polisa ubezpieczeniowa nieruchomości, w której prowadzona jest działalność na okres od 1.10.2023 r. do 30.09.2024 r.: 12.000 zł.*

Wszystkie wydatki stanowią koszty pośrednio związane z przychodami.

Koszty usług księgowych oraz usługi reklamowe należy ująć w kosztach w dacie poniesienia, tzn. w dniu, na który ujęto koszt w księgach rachunkowych (zaksięgowano na jakimkolwiek koncie, niekoniecznie kosztowym) na podstawie otrzymanej faktury. Ponieważ wydatki poniesiono w październiku kwota 22.000 (2.000 + 20.000) obciążą wynik podatkowy w październiku.

Koszty ubezpieczenia nieruchomości przekraczają rok podatkowy i nie jest możliwe określenie, jaka ich część dotyczy danego roku podatkowego. Będą zatem stanowić koszty uzyskania przychodów proporcjonalnie do długości okresu, którego dotyczą. Spółka ujmie zatem kosztach:

- 2023 roku: 2.000 zł (12.000 zł / 12 m-cy x 2 m-ce) - w październiku 2023 r.
- 2024 roku: 10.000 zł. - w styczniu 2024 r.

Warto podkreślić, że dla celów bilansowych, koszty ujmowane będą jako czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów.

SZKOŁA TRANSAKCJI MIĘDZYNARODOWYCH W VAT

- lekcja 1 -

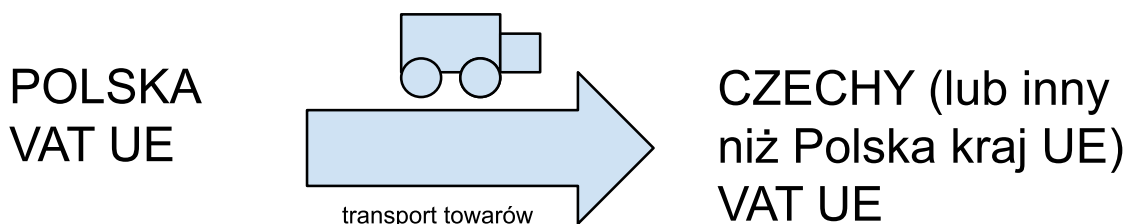
WDT - zasady opodatkowania

Co to jest WDT?

WDT - wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów, jest to jedna z czynności opodatkowanych VAT. WDT to dokonanie dostawy towarów (przeniesienie prawa do dysponowania towarami jak właściciel) w taki sposób, że towary te są wywiezione z Polski do innego kraju UE:

Definicja WDT zgodnie z ustawą o VAT:

*art. 13. 1. Przez wewnątrzwspólnotową dostawę towarów, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5, rozumie się **wywóz towarów** z terytorium kraju w wykonaniu czynności określonych w art. 7 (komentarz: wykonanie czynności określonych w art. 7 oznaczają dostawę towarów w wyniku przeniesienia prawa do rozporządzania towarem jak właściciel) na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium kraju, z zastrzeżeniem ust. 2.*

Wywóz towarów (transport) w WDT

WDT związane jest z transportem towarów, który może być wykonany:

- przez dostawcę towarów lub
- przez nabywcę towarów lub

- przez firmę zewnętrzną (kurier, firma spedycyjna) działającą na rzecz dostawcy lub nabywcy towarów transportowanych w ramach WDT.

Kiedy dochodzi do WDT?

Do WDT dochodzi po spełnieniu warunków:

- dostawa towarów (wywóz) następuje z Polski do innego kraju UE
- zasadniczo dostawca i nabywca towarów powinni być podatnikami zarejestrowanymi w VAT UE (wyjątek dotyczy dostawy nowych środków transportu o tym w kolejnych lekcjach)
- nabywca musi być:
  - 1) podatnikiem podatku od wartości dodanej zidentyfikowanym na potrzeby transakcji wewnątrzspółnotowych na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju;
  - 2) osobą prawną niebędącą podatnikiem podatku od wartości dodanej, która jest zidentyfikowana na potrzeby transakcji wewnątrzspółnotowych na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju;
  - 3) podatnikiem podatku od wartości dodanej lub osobą prawną niebędącą podatnikiem podatku od wartości dodanej, działającymi w takim charakterze na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju, niewymienionymi w pkt 1 i 2, jeżeli przedmiotem dostawy są wyroby akcyzowe, które, zgodnie z przepisami o podatku akcyzowym, są objęte procedurą zawieszenia poboru akcyzy lub procedurą przemieszczania wyrobów akcyzowych z zapłaconą akcyzą;
  - 4) podmiotem innym niż wymienione w pkt 1 i 2, działającym (zamieszkującym) w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim, jeżeli przedmiotem dostawy są nowe środki transportu.

Gdzie sprawdzić czy kontrahent z innego niż Polska kraju UE ma aktywny VAT UE?

Weryfikacji można dokonać poprzez system VIES - System wymiany informacji o VAT:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/#/vat-validation

Po wypełnieniu poniższych danych (pola obowiązkowe oznaczone zostały czerwoną gwiazdką) kliknij weryfikuj:

Państwo Członkowskie / Irlandii Północnej*

Numer VAT*

Państwo Członkowskie / Irlandii Północnej pytającego

Numer VAT

Weryfikuj

Potwierdzenie, można wydrukować po weryfikacji poprzez kliknięcie ikony drukuj w prawym górnym rogu:

Aktywność numeru VAT nadanego przez Państwo Członkowskie / Irlandii Północnej można zweryfikować wybierając odpowiednie państwo / Irlandii Północnej z listy i wpisując numer, który chcesz sprawdzić.

✔ Tak, numer VAT aktywny

Państwo Członkowskie / Irlandii Północnej	PL
Numer VAT	6572668819
Data zapytania	22/12/2023 08:34:35
Nazwa	EWELINA DULĘBA
Adres	KLONOWA 65 MLU9 25-538 KIELCE
Identyfikator zapytania	

[Back](#)

Jak dokonać rejestracji do VAT UE?

Załóżmy, że nasza firma chciałaby ze sprzedażą swoich towarów wejść na rynek UE. Dotychczas handel odbywał się na terenie Polski. Firma zarejestrowana jako czynny podatnik podatku VAT. Jakiej czynności w VAT musi dokonać by móc dokonywać sprzedaży w ramach WDT na rzecz kontrahentów w innym niż Polska kraju UE?

Podatnik (nasza firma w tym przypadku) musi dokonać aktualizacji VAT-R (na tym formularzu dokonane było zgłoszenie do VAT jako czynny podatnik podatku VAT).

Zgłoszenia/aktualizacji należy dokonać zanim podatnik dokona pierwszej wewnątrzspółnotowej dostawy.

Jak KROK po KROKU zgłosić podatnika do VAT UE - wyjaśnię w kolejnej lekcji (Lekcja numer 2), zrobię to na przykładzie, ale też przedstawię wszystkie informacje dotyczące tego zgłoszenia.

Zadanie dla Ciebie

Nasza firma zajmuje się handlem meblami na terenie Polski i Niemiec. Jest zarejestrowana na potrzeby VAT UE. Jedna z firm odezwała się do nas w celu nawiązania długoterminowej współpracy. Twoim zadaniem w pierwszej kolejności jest sprawdzenie czy jest zarejestrowana do VAT UE. W kolejnych lekcjach będziemy przygotowywać dokumentację i procedury niezbędne do zastosowania 0% stawki WDT dla różnych wariantów.

Dane kontrahenta: Global Vision Direct Ltd DBA Artisan Furniture 5th Floor, Watson House, 54-60 Baker Street. London W1U 7BU, DE323833635.

Dziękuję za dzisiejszy wstęp do WDT. Przedstawiłam najważniejsze kwestie, które muszą być przez Ciebie poznane i zweryfikowane na rzecz WDT.

Lekcja 2. Jak KROK po KROKU dokonać zgłoszenia/aktualizacji do VAT-UE

Zgłoszenia mogą również dokonać podatnicy zwolnieni z VAT - dokonujący np. dostawy nowych środków transportu, lub podatnicy zwolnieni z VAT (pomijając teraz kwestie WDT) korzystający z reklamy w META (Facebook, Instagram). Zgłoszenia również dokonują na formularzu VAT-R nie tracąc przy tym prawa do zwolnienia z VAT. Ten temat również zostanie poruszony w ramach szkoły transakcji międzynarodowych w VAT. Zapraszam Cię do tego by każdą lekcję przerabiać z nami na bieżąco. Będzie dużo przydatnych kwestii, właściwie same praktyczne aspekty procedury, check listy.

INNE ZAGADNIENIA

Zmiana w PCC od 2024 roku

W związku z ustawą z dnia 26 maja 2023 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa, ustawy o gospodarce nieruchomościami, ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych oraz niektórych innych ustaw, wprowadzono **bardzo ważne zmiany w zakresie PCC.**

Jedna ze zmian weszła w życie 31 sierpnia 2023 r. i wprowadziła zwolnienie od podatku PCC sprzedaż, której przedmiotem jest prawo własności lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, prawo własności budynku mieszkalnego jednorodzinnego, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu dotyczące lokalu mieszkalnego albo domu jednorodzinnego, jeżeli kupującym jest osoba fizyczna lub osoby fizyczne, którym w dniu sprzedaży i przed tym dniem nie przysługiwało żadne z tych praw ani udział w tych prawach, chyba że udział ten nie przekracza lub nie przekraczał 50% i został nabyty w drodze dziedziczenia.

Przepis ten zwalnia zatem zakup pierwszego mieszkania z podatku PCC.

Druga zmiana wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Zgodnie ze znowelizowanym art. 7a ust. 1 ustawy o PCC, w przypadku gdy kupujący nabywa co najmniej sześć lokali mieszkalnych stanowiących odrębne nieruchomości w jednym lub kilku budynkach wybudowanych na jednej nieruchomości gruntowej, opodatkowanych podatkiem od towarów i usług, lub udziały w tych lokalach albo nabył już co najmniej pięć takich lokali lub udziały w nich, stawka podatku od zawartej z tym samym kupującym umowy sprzedaży szóstego i każdego następnego takiego lokalu w tym budynku lub budynkach lub udziału w takim lokalu, wynosi 6%.

Przepis wprowadza więc stawkę podatku PCC 6%, która we wskazanych powyżej warunkach będzie miała zastosowanie do zakupu szóstego i kolejnego lokalu mieszkalnego.

Jeżeli nabycie lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość następuje na współwłasność przez kilku kupujących, powyższy przepis stosuje się także wtedy, gdy chociażby jeden z kupujących jest zobowiązany do uiszczenia podatku w takiej stawce.

Nie będzie w tej sytuacji miało znaczenia, że transakcja będzie opodatkowana podatkiem VAT. Bowiem na mocy znowelizowanego art. 2 pkt 4 lit a ww. ustawy, podatkowi PCC nie podlegają czynności cywilnoprawne, inne niż umowa spółki i jej zmiany w zakresie, w jakim są opodatkowane podatkiem od towarów i usług, z wyjątkiem umów sprzedaży, których przedmiotem jest lokal mieszkalny stanowiący odrębną nieruchomość, opodatkowanych zgodnie z art. 7a.

Jeżeli nabycie lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość nastąpi przez kilku kupujących, zobowiązanymi solidarnie do zapłaty podatku według stawki 6% będą wyłącznie kupujący spełniający warunki, o których mowa w art. 7a ust. 1.

Należy również zauważyć, że zgodnie z ustawą nowelizującą, stawka podatku 6% nie ma zastosowania do umów dokonanych przed dniem wejścia przepisów w życie czyli przed dniem 1 stycznia 2024 r.

TYGODNIÓWKA PLUS

PRAKTYCZNA ANALIZA NAJCZĘŚCIEJ POJAWIAJĄCYCH SIĘ PROBLEMÓW W KSIĘGOWOŚCI

Czy każdy zakup należy ująć w JPK_VAT z deklaracją?

Przedsiębiorca otrzymuje od kontrahentów faktury, na których nie ma kwoty VAT: ze stawką 0% lub zwolnione z VAT na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 lub art. 43 ustawy o VAT. Czy powinien wykazywać je w ewidencji JPK_VAT z deklaracją?

Zgodnie z art. 109 ust. 3 ustawy o podatku od towarów i usług *podatnicy, z wyjątkiem podatników wykonujących wyłącznie czynności zwolnione od podatku na podstawie art. 43 ust. 1 lub przepisów wydanych na podstawie art. 82 ust. 3 oraz podatników, u których sprzedaż jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 lub 9, są obowiązani prowadzić ewidencję zawierającą dane pozwalające na prawidłowe rozliczenie podatku i sporządzenie informacji podsumowującej, w szczególności dane dotyczące:*

- 1) rodzaju sprzedaży i podstawy opodatkowania, wysokości kwoty podatku należnego, w tym korekty podatku należnego, z podziałem na stawki podatku;*
- 2) kwoty podatku naliczonego obniżającego kwotę podatku należnego, w tym korekty podatku naliczonego;*
- 3) kontrahentów;*
- 4) dowodów sprzedaży i zakupów.*

Szczegółowy zakres danych, jakie powinna zawierać deklaracja podatkowa sporządzana w celu rozliczenia podatku VAT oraz wraz z objaśnieniami do sposobu wypełniania i miejsca ich składania, oraz niezbędnymi

pouczeniami, uwzględniającymi konieczność prawidłowego rozliczenia podatku oraz kontroli tego obowiązku przez organ podatkowy, określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 15.10.2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług.

W objaśnieniach stanowiących załącznik do powyższego rozporządzenia wskazano, że *w zakresie danych niezbędnych do obliczenia wysokości podatku naliczonego należy wykazać wyłącznie wartość towarów i usług oraz kwotę podatku naliczonego (z uwzględnieniem korekt) w takiej wysokości, w jakiej podatnikowi przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego lub zwrot podatku naliczonego, na zasadach określonych w przepisach art. 86-92 ustawy, z uwzględnieniem przepisów wykonawczych, w okresie rozliczeniowym, za który jest składana deklaracja.*

W związku z powyższym w ewidencji nie ujmuje się faktur zakupu dotyczących wyłącznie czynności zwolnionych lub nieopodatkowanych oraz faktur, na których nie ma kwoty VAT, który podlegałby odliczeniu. Konieczne jest natomiast, aby ewidencja zakupu zawierała wszystkie zakupy, od których podatnik odlicza VAT (w całości lub w części).

TEMAT TYGODNIA

Modyfikacje amortyzacji - co można zmienić wraz z nowym rokiem?

Zasadniczo odpisów amortyzacyjnych dokonuje się według stawek zawartych w wykazie rocznych stawek amortyzacyjnych na zasadach określonych w art. 16h ust. 1 pkt 1 ustawy o pdop oraz art. 22h ust. 1 pkt 1 ustawy o pdof.

Podatnik nie może zmienić metody amortyzacji, jednakże ustawodawca przewidział możliwość obniżania oraz podwyższania stawek amortyzacyjnych, a także zmianę częstotliwości dokonywania odpisów. Trzeba jednak mieć na uwadze, że **zgodnie z przyjętym stanowiskiem organów skarbowych, zmiana stawki w trakcie amortyzacji jest możliwa tylko z początkiem roku podatkowego, nie później niż w momencie dokonania pierwszego w tym roku odpisu amortyzacyjnego.** W konsekwencji, zmiana wpływa wyłącznie na przyszłe koszty podatkowe.

W art. 16i ust. 5 ustawy o pdop oraz odpowiednio art. 22i ust. 5 ustawy o pdof ustawodawca wskazał, że **podatnicy mogą obniżyć** podane w Wykazie stawek amortyzacyjnych stawki dla poszczególnych środków trwałych. Zmiany stawki dokonuje się począwszy od miesiąca, w którym środki te zostały wprowadzone do ewidencji albo od pierwszego miesiąca każdego następnego roku podatkowego.

Zatem, w przypadku środka trwałego wprowadzonego do ewidencji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych po raz pierwszy, obniżenie stawki amortyzacyjnej nastąpić może począwszy od miesiąca w którym wprowadzenie to miało miejsce. W przypadku środków trwałych widniejących już w ewidencji zmiany dokonać można od pierwszego

miesiąca każdego następnego roku podatkowego.

Przepisy nie zabraniają również obniżania stawki amortyzacyjnej danego środka trwałego nawet kilka razy.

Ważne jednak jest, jak już wspomniano, że **zmian nie można dokonywać wstecz**. W interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z dnia 6 lipca 2023 r. sygn. 0111-KDIB1-3.4010.275.2023.1.AN wskazano:

"(...) obniżenia stawek amortyzacyjnych przy stosowaniu metody liniowej Wnioskodawca może dokonać począwszy od miesiąca, w którym środki trwałe zostały wprowadzone do ewidencji lub od pierwszego miesiąca następnego roku podatkowego, przy czym przez słowo „następny” należy rozumieć każdy następny po obecnym (bieżącym) roku podatkowym. Wnioskodawca nie może natomiast w trakcie roku podjąć decyzji dotyczącej obniżenia stawki amortyzacyjnej ze skutkiem wstecz, dokonując korekty uprzednio dokonywanych odpisów amortyzacyjnych wg stawek wynikających z Wykazu i stosując za poprzednie lata podatkowe obniżone stawki amortyzacyjne, ponieważ jak wynika z wyżej powołanego przepisu art. 16i ust. 5 ustawy o CIT, podatnik może dokonać zmiany od pierwszego miesiąca każdego następnego roku podatkowego. Kolejne obniżenie stawki amortyzacyjnej dla tych konkretnych środków trwałych będzie możliwe jak wynika z przepisu art. 16i ust. 5 ustawy o CIT, od pierwszego miesiąca następnego roku podatkowego.(...)"

Reasumując, literalna wykładnia przepisu art. 16i ust. 5 ustawy o CIT, nie daje podstaw do dokonania obniżenia stawki amortyzacyjnej, a więc podjęcia przez podatnika decyzji w tym zakresie, w miesiącu innym niż pierwszy miesiąc każdego roku podatkowego, przy czym ustawa nie wskazuje, w jaki sposób decyzja podatnika ma znaleźć odzwierciedlenie w jego dokumentacji podatkowej."

Obniżona stawka amortyzacyjna może być na dowolnym poziomie, nawet 0%, co potwierdza Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z dnia 21 grudnia 2023 r. sygn. 0114-KDIP2-1.4010.650.2023.1.KS.

Jednocześnie w przepisach nie zostały wskazane dodatkowe warunki aby z takiej możliwości móc skorzystać. Innymi słowy, **ustawodawca nie uzależnił tego prawa od zaistnienia jakichkolwiek okoliczności**, nie wskazał przyczyn z powodu których stawka podstawowa może być obniżona. Nie wskazał również jakich środków trwałych taka możliwość dotyczy. Jedynym ograniczeniem w tym zakresie jest art. 16i ust. 8 ustawy o pdop oraz art. 22i ust. 8 ustawy o pdof, który stanowi, że obniżenia nie stosuje się do środków trwałych wykorzystywanych przez podatników w działalności, z której dochody podlegają zwolnieniu z opodatkowania podatkiem dochodowym - w okresie korzystania z takiego zwolnienia, a także do środków trwałych wykorzystywanych przez podatników w działalności, z której przychody podlegają opodatkowaniu ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, podatkiem tonażowym lub zryczałtowanym podatkiem od wartości sprzedanej produkcji - w okresie tego opodatkowania.

Korzyści:

Obniżenie stawki amortyzacyjnej powoduje zmniejszenie kosztów firmowych czyli jednocześnie zwiększenie dochodu, stanowiącego podstawę opodatkowania. Generalnie może to spowodować obowiązek zapłaty wyższego podatku dochodowego.

Jednak obniżenie stawki amortyzacyjnej może być również elementem optymalizacji podatkowej, np. gdy podatnik ma zamiar rozliczyć stratę podatkową z lat ubiegłych i zależy mu na przejściowym zminimalizowaniu kosztów.

Ustawodawca przewidział również **możliwość podwyższania rocznych stawek amortyzacyjnych**, ale tylko do granic ustalonych w Wykazie stawek amortyzacyjnych. Możliwość ta dotyczy wyłącznie środków

trwałych amortyzowanych liniową metodą amortyzacji, o której mowa w art. 16i ustawy o pdop oraz art. 22i ustawy o pdof.

Zgodnie z art. 16i ust. 2 ustawy o pdop oraz art. 22i ust. 2 ustawy o pdof, podatnicy mogą podane w Wykazie stawek amortyzacyjnych stawki podwyższać:

- 1) dla budynków i budowli używanych w warunkach:
  - a) pogorszonych - przy zastosowaniu współczynników nie wyższych niż 1,2,
  - b) złych - przy zastosowaniu współczynników nie wyższych niż 1,4;
- 2) dla maszyn, urządzeń i środków transportu, z wyjątkiem morskiego taboru pływającego, używanych bardziej intensywnie w stosunku do warunków przeciętnych albo wymagających szczególnej sprawności technicznej, przy zastosowaniu w tym okresie współczynników nie wyższych niż 1,4;
- 3) dla maszyn i urządzeń zaliczonych do grupy 4-6 i 8 Klasyfikacji, poddanych szybkiemu postępowi technicznemu, przy zastosowaniu współczynników nie wyższych niż 2,0.

Korzyści:

Podwyższenie stawki amortyzacji może być korzystne w przypadku, gdy podatnik płaci wysokie podatki, czyli w momencie gdy przychody znacznie przewyższają koszty. Zmiana przyczyni się więc do obniżenia bieżącego podatku do zapłaty.

Podatnicy stosujący metodę degresywną muszą również pamiętać o porównaniu z początkiem roku wysokości rocznego odpisu amortyzacyjnego przy zastosowaniu metody liniowej i degresywnej.

Zgodnie z art. 16k ust. 1 ustawy o pdop oraz art. 22k ust. 1 ustawy o pdof, podatnicy mogą dokonywać odpisów amortyzacyjnych, stosując metodę degresywną amortyzacji, od wartości początkowej maszyn i urządzeń zaliczonych do grupy 3-6 i 8 Klasyfikacji oraz środków transportu, z wyłączeniem samochodów osobowych, w pierwszym podatkowym roku ich używania przy zastosowaniu stawek podanych w Wykazie stawek amortyzacyjnych podwyższonych o współczynnik nie wyższy niż 2,0. W następnych latach podatkowych odpisów amortyzacyjnych dokonuje się od ich wartości początkowej pomniejszonej o dotychczasowe odpisy amortyzacyjne. Począwszy od roku podatkowego, w którym tak określona roczna kwota amortyzacji miałaby być niższa od rocznej kwoty amortyzacji obliczonej przy zastosowaniu metody liniowej, podatnicy dokonują dalszych odpisów amortyzacyjnych zgodnie z art. 16i ustawy o pdop oraz odpowiednio art. 22i ustawy o pdof czyli z zastosowaniem metody liniowej.

W związku z tym podatnik, który dokonywał w 2023 roku amortyzacji środka trwałego metodą degresywną po zakończeniu roku musi ustalić czy roczna kwota amortyzacji w roku 2024 ustalona za pomocą tej metody, nie będzie niższa od rocznej kwoty amortyzacji ustalonej za pomocą metody liniowej. Jeśli okaże się, że będzie niższa, to w 2024 roku spółka powinna rozpocząć amortyzację metodą liniową. Jeśli będzie wyższa należy kontynuować metodę degresywną i w kolejnym roku również dokonać takiego porównania.

Przykład

W styczniu 2022 roku spółka z o.o. nabyła maszynę zaliczaną do grupy 5 KŚT za kwotę 48.000 zł. Została ona wprowadzona do ewidencji środków trwałych i od następnego miesiąca czyli od lutego rozpoczęła się jej amortyzacja metodą degresywną zgodnie ze stawką z

wykazu czyli 25% podwyższoną o współczynnik 2. Do kiedy spółka może stosować metodę degresywną amortyzacji?

Spółka, która dokonywała w 2022 roku amortyzacji środka trwałego metodą degresywną po zakończeniu roku musiała ustalić czy roczna kwota amortyzacji w roku 2023 ustalona za pomocą tej metody, nie będzie niższa od rocznej kwoty amortyzacji ustalonej za pomocą metody liniowej. Jeśli okazałoby się, że będzie niższa, to w 2023 roku spółka powinna rozpocząć amortyzację metodą liniową. Jeśli okazało się, że będzie wyższa należało kontynuować metodę degresywną i w kolejnym roku czyli w roku 2023 również dokonać takiego porównania.

Rozwiązanie:

Odpisy amortyzacyjne zaliczone do kosztów w 2022 r.:

Stawka amortyzacyjna maszyny zgodna z wykazem stawek amortyzacyjnych czyli 25% została podwyższona o współczynnik 2, wynosi zatem 50%:

odpis roczny: $48.000 \text{ zł.} \times 50\% = 24.000 \text{ zł.}$

odpis miesięczny: $24.000 \text{ zł.} : 12 \text{ miesięcy} = 2.000 \text{ zł.}$

odpis roczny za 11 m-cy 2022 r.: $2.000 \text{ zł.} \times 11 \text{ miesięcy} = \mathbf{22.000 \text{ zł.}}$

Odpisy amortyzacyjne zaliczone do kosztów w 2023 r.

1. wg metody degresywnej:

podstawa odpisu: $48.000 \text{ zł.} - 22.000 \text{ zł. (amortyzacja za 2022 r.)} = 26.000 \text{ zł.}$

odpis roczny: $26.000 \times 50\% = \mathbf{13.000 \text{ zł.}}$

2. wg metody liniowej:

podstawa odpisu: 48.000 zł.

odpis roczny: $48.000 \text{ zł.} \times 25\% = \mathbf{12.000 \text{ zł.}}$

Ponieważ odpis amortyzacyjny ustalony według metody liniowej był niższy od odpisu ustalonego według metody degresywnej, w 2023 roku spółka nadal stosowała metodę degresywną.

Odpisy amortyzacyjne zaliczone do kosztów w 2024 r.

1. wg metody degresywnej:

podstawa odpisu: 48.000 zł. – 22.000 (amortyzacja za 2022 r.) -
13.000 (amortyzacja za 2023 r.) = 13.000 zł.

odpis roczny: 13.000 zł. x 50% = **6.500 zł.**

2. wg metody liniowej:

podstawa odpisu: 48.000 zł.

odpis roczny: 48.000 zł. x 25% = **12.000 zł.**

Ponieważ odpis amortyzacyjny ustalony według metody liniowej jest wyższy od odpisu ustalonego według metody degresywnej, to od 2024 roku spółka powinna dokonywać odpisów amortyzacyjnych według metody liniowej. Odpis miesięczny wynosił będzie 1000 zł. (12.000 zł. : 12 miesięcy).

Jak wspomniano na wstępie, **możliwa jest również zmiana częstotliwości dokonywania odpisów amortyzacyjnych.** Z art. 16h ust. 4 ustawy o pdop oraz art. 22h ust. 4 ustawy o pdof wynika, że podatnicy mogą dokonywać odpisów amortyzacyjnych w równych ratach co miesiąc albo w równych ratach co kwartał, albo jednorazowo na koniec roku podatkowego. Początek roku to zatem czas kiedy częstotliwość dokonywania odpisów amortyzacyjnych można dostosować np. do częstotliwości rozliczeń podatkowych.

**SPRAWDŹ CZY TE NADCHODZĄCE TERMINY
CIĘ DOTYCZĄ**

02.01.2024

- opublikowanie na swojej stronie internetowej przez podatnika, o którym mowa w art. 27c ust. 1 ustawy o pdop, informacji o realizowanej strategii podatkowej za 2022 r. i przekazanie (drogą elektroniczną) informacji o adresie tej strony właściwemu urzędowi skarbowemu - o ile rok podatkowy podatnika pokrywa się z rokiem kalendarzowym (ponieważ 31 grudnia 2023 r. przypada w niedzielę, wspomniany termin ulega przesunięciu na 2 stycznia 2024 r.)
- sporządzenie grupowej dokumentacji cen transferowych za 2022 r., o której mowa w art. 23zb ust.1 ustawy o pdof i art. 11p ust. 1 ustawy o pdop przez podatnika, którego rok podatkowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym (ponieważ 31 grudnia 2023 r. przypada w niedzielę, wspomniany termin ulega przesunięciu na 2 stycznia 2024 r.)
- przekazanie do PFRON przez osoby niepełnosprawne prowadzące działalność gospodarczą wniosku o refundację zapłaconych składek emerytalno-rentowych za październik 2023 r.

05.01.2024

- złożenie deklaracji VAT-14 o należnych kwotach podatku VAT w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych za grudzień 2023 r.